

# AANPASSINGSVERMOGEN

door fr. SIMON

Sinds jaar en dag lopen er in de tuin enkele Waterhoentjes, die allemaal door een of andere oorzaak iets aan de vleugels mankeren. Het is mij opgevallen, dat men ze weinig aan het vijvertje ziet, waar men ze op de eerste plaats toch zou verwachten. Waarschijnlijk komt dit omdat de vijver in een open gedeelte ligt en naar het schijnt vinden deze vogels een begroeide omgeving veiliger.

Een ander probleem wordt door hen typisch opgelost. Een stadstuin wordt 's nachts altijd onveilig gemaakt door katten uit de buurt. Van deze stropende nachtrovers schijnen de hoentjes dermate last gehad te hebben, dat zij tegen hun natuurlijke aanleg in, slaapplaatsen zijn gaan zoeken in de bomen. In thya, taxus en hulstpiramiden kunnen zij gemakkelijk tot in de top omhoog klimmen. Dit leek mij aanvankelijk een unieke aanpassing, doch later vernam ik, dat er meer in bomen roestende waterhoentjes zijn waargenomen.

Het geslachtsonderscheid bij Waterhoentjes is uiterlijk moeilijk vast te stellen. In het voorjaar nam ik echter jaagpartijen en baltsroepen waar, waaruit ik mocht afleiden, dat er minstens één paartje bij was. Later bleken er twee koppeltjes te zijn.

Vanwege het kattengevaar, leek mij elke broedpoging tot mislukking gedoemd. Paartje A schijnt dat ook „ingezien te hebben”, want tot mijn grote verwondering, vond ik op 21 Mei hun nest met 8 eieren in de top van een rhododendron, 2 meter boven de grond. Was de curiositeit van de in bomen roestende Waterhoentjes er voor mij af, het zo hoog boven de grond broeden was echter wel een noviteit. Vol belangstelling hield ik het geval bij, want als grondbroeder en nog wel van moeras of waterkant, eisen die eieren een grote vochtigheidsgraad voor hun ontwikkeling en dit nest zat wel zo

droog als het maar mogelijk was. Dagelijks brachten zij verse bladeren in de nestkom, bladeren van de waterrijke funkia-plant die in hun naaste omgeving stond en waaraan goed te zien was, dat ze danig geplunderd werd. De drogere bladeren, die hun dienst gedaan hadden, werden eenvoudig uit het nest geworpen en stapelden zich onder de rhododendron op. Ook een enkel canna-blad werd als vochtigheidsreguleator gebezigd. Bij deze manipulaties zijn er echter tijdens de broedperiode 3 eieren verongelukt, want die vond ik koud en gebroken onder de boom.

Op 10 Juni hoorde ik aan het lokkend roepen van het hennetje, dat er jongen moesten zijn. Bij observatie bleek het nest inderdaad leeg. Onder een zilverden vond ik het koppeltje met 5 jongen. Alle resterende eieren waren dus uitgekomen, dank zij de abnormale maatregelen die de dieren in deze omstandigheden moesten nemen.

De zorgzame vogels hebben weinig voldoening gehad van hun extra werk, want reeds de volgende morgen was het kroost verdwenen en het oude hennetje ging enigszins mank, als getuigenis van de strijd, die er die nacht had plaats gehad. De kuikens konden zich natuurlijk in een boom niet veilig stellen tegen de stropende katten.

Ik vond dit broedgeval te frappant om het onvermeld te laten!

